

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

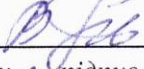
Спеціальність 281 «Публічне управління та адміністрування»

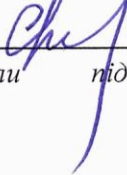
Допускається до захисту
Завідувач кафедри публічного управління,
адміністрування та міжнародної економіки

назва
професор Сокольська Т.В.
підпис, вчене звання, прізвище, ініціали
«ОІ» митниця 2022 року

КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА МАГІСТРА
«ОРГАНІЗАЦІЙНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ
МИТНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ»
(за матеріалами Київської митниці)

Виконала Шевченко Олена Анатоліївна
прізвище, імя, по батькові, підпис

Керівник доцент Панасюк В.І.
вчене звання, прізвище, ініціали підпис

Рецензент доцент Батажок С.Г.
вчене звання, прізвище, ініціали підпис

Я, Шевченко Олена Анатоліївна, засвічую, що кваліфікаційну роботу виконано з дотриманням принципів академічної доброчесності.

Біла Церква 2022

РЕФЕРАТ

Шевченко Олена Анатоліївна. «Організаційне забезпечення функціонування митних органів України» (за матеріалами Київської митниці)

Досліджено особливості діяльності органів управління митною справою та їх взаємозв'язок з виконанням таких завдань: удосконалення митної справи, забезпечення повного і своєчасного стягування податків і зборів та перерахування їх до Державного бюджету України, боротьба з контрабандою і порушенням митних правил, запобігання корупції тощо, тому обрана тема роботи є актуальною. В роботі досліджено основні поняття в системі організації митних органів України; з'ясовано правові основи діяльності митних органів України; охарактеризовано напрями реформування системи митних органів України; здійснено аналіз ефективності функціонування митних органів України та оцінка діяльності Київської митниці; встановлено напрями покращення організаційного забезпечення діяльності митних органів України; подано рекомендації щодо шляхів удосконалення ефективності організації митного контролю та протидії правопорушенням.

Методологічною основою роботи є сукупність загальнонаукових та спеціальних наукових методів, які використовуються в дослідженнях та забезпечують об'єктивний аналіз та достовірність отриманих результатів. Важливими базовими елементами наукової роботи стали такі загальнонаукові та спеціально-наукові прийоми та методи, як абстрагування, узагальнення, аналогія, порівняльний, соціологічний, моделювання, системний. Так, метод групування та системно-структурний підхід використано для з'ясування внутрішньої організації та місця серед інших державних органів митних адміністрацій та процесу структурно-функціональних змін національних митних органів. Системний метод дав змогу дослідити таке складне питання як протидія корупційним проявам, а також сформулювати напрями реформування митної служби.

Одержані результати можуть стати методологічною основою та теоретичним джерелом для подальших розвідок й реалізуватись у ході проведення реорганізації митних органів України.

Кваліфікаційна робота магістра містить 112 сторінок, 8 таблиць, 8 рисунків, список використаних джерел із 68 найменувань, 1 додаток.

Ключові слова: митниця, митні органи, організація функціонування митних органів, реформування системи митних органів, митний контроль.

ANNOTATION

Shevchenko Olena Anatolyivna "Organizational support for the functioning of the customs authorities of Ukraine" (based on the materials of Kyiv Customs)

It has been investigated the peculiarities of the activities of the customs administration bodies and their interrelationship with the performance of the following tasks were studied: improvement of customs affairs, ensuring full and timely collection of taxes and fees and their transfer to the State Budget of Ukraine, fight against smuggling and violation of customs rules, prevention of corruption, etc., therefore the selected work topic is relevant. The work examines the main concepts in the system of organization of customs authorities of Ukraine; the legal bases of the activities of the customs authorities of Ukraine have been clarified; directions of reforming the system of customs authorities of Ukraine are characterized; an analysis of the effectiveness of the functioning of the customs authorities of Ukraine and an assessment of the activity of the Kyiv customs office were carried out; directions for improving the organizational support for the activities of the customs authorities of Ukraine have been established; recommendations on ways to improve the effectiveness of the organization of customs control and combating offenses are presented.

It has been used such methodical approaches of the work of general scientific and special scientific methods that are used in research and provide objective analysis and reliability of the obtained results. General scientific and special scientific techniques and methods such as abstraction, generalization, analogy, comparative, sociological, modeling, and system became important basic elements of scientific work. Thus, the method of grouping and the system-structural approach were used to clarify the internal organization and place among other state bodies of customs administrations and the process of structural and functional changes of national customs bodies. The systematic method made it possible to investigate such a complex issue as combating corruption, as well as to form directions for reforming the customs service.

The results can be used a methodological basis and a theoretical source for further investigations and be implemented in the course of the reorganization of the customs authorities of Ukraine.

The master's qualification work contains 112 pages, 8 tables, 8 figures, a list of used sources of 68 names, 1 appendix.

Key words: customs, customs authorities, organization of functioning of customs authorities, reforming the system of customs authorities, customs control.

ЗМІСТ

ВСТУП	6
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ МИТНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ	10
1.1. Основні поняття в системі організації митних органів України ...	10
1.2. Правові основи діяльності митних органів України	15
1.3. Напрями реформування системи митних органів України	21
Висновки до розділу 1	34
РОЗДІЛ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ТА АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ МИТНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ	36
2.1. Організація та особливості сучасної діяльності Державної митної служби України	36
2.2. Аналіз ефективності функціонування митних органів України	41
2.3. Оцінка діяльності Київської митниці	57
Висновки до розділу 2	73
РОЗДІЛ 3. УДОСКОНАЛЕННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ МИТНИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ	75
3.1. Шляхи покращення організаційного забезпечення діяльності митних органів України	75
3.2. Удосконалення ефективності організації митного контролю та протидії правопорушенням	86
Висновки до розділу 3	99
ВИСНОВКИ І ПРОПОЗИЦІЇ	100
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖРЕЛ	104
Додаток	112

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Декларація про державний суверенітет України від 16.07.1990 р. № 55-ХІІ. *Відомості Верховної Ради УРСР*. 1990. № 31. Ст. 429.
2. Про економічну самостійність Української РСР: Закон Української РСР від 03.08.1990 р. № 55-ХІІ. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/142-12> (дата звернення: 05.08.2022).
3. Митний кодекс України від 12.12.1991 р. *Відомості Верховної Ради України*. 1992. № 16. Ст. 203.
4. Про Державну митну службу України: Указ Президента України від 29.11.1996 р. № 1145/96. *Урядовий кур'єр*. 1996. № 228.
5. Митний кодекс України від 11.07.2002 р. *Відомості Верховної Ради України*. 2002. № 38–39. Ст. 288.
6. План дій «Україна – Європейський Союз». Європейська політика сусідства: дата схвалення Кабінетом Міністрів України 12.02.2005 р. URL: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/994_693/page (дата звернення: 08.09.2022).
7. Настюк В. Я. Адміністративно-правові проблеми законодавчого регулювання митної справи в Україні: автореф. дис д-ра юрид. наук. Харків, 2005. 36 с.
8. Про реалізацію експериментального проекту щодо створення умов для унеможливлення ухилення від сплати митних платежів: постанова Кабінету Міністрів України від 20.06.2018 р. № 479. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/479-2018> (дата звернення: 01.09.2022).
9. Про внесення змін до Митного кодексу України та деяких інших законів України щодо запровадження механізму «єдиного вікна» та оптимізації здійснення контрольних процедур при переміщенні товарів через митний кордон України: Закон України від 06.09.2018 р. № 2530-VIII. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2530-19> (дата звернення: 01.10.2022).
10. Дорофєєва Л. М. Адміністративно-правове регулювання діяльності митних органів в сучасних умовах. *Концептуальні засади реформування*

адміністративного права та фінансового права України в сучасних умовах: матеріали Круглого столу (м. Київ, 02 лист. 2018 р.). Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2018. С. 82–86.

11. Про утворення Державного митного комітету України: Указ Президента України від 11.12.1991 р. № 1. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1/91> (дата звернення: 01.11.2022).

12. Положення про Державний митний комітет України: Указ Президента України від 20.01.1995 р. № 73/95. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/73/95> (дата звернення: 08.09.2018).

13. Положення про Державну митну службу України: Указ Президента України від 24.08.2000 р. № 1022/2000 (втратив чинність). *Офіційний вісник України*. 2000. № 35. Ст. 1477

14. Про заходи щодо активізації євроінтеграційного прикордонного співробітництва: Указ Президента України від 19.12.2007 р. № 1236/2007. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1236/2007> (дата звернення: 10.05.2022).

15. Про програму боротьби з контрабандою та порушеннями митних правил на 2008–2009 роки: Указ Президента України від 04.03.2008 р. № 195. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/195/2008> (дата звернення: 15.07.2022).

16. Про визнання такими, що втратили чинність, Указів Президента України від 04 жовтня 1994 р. № 567 і від 01 липня 1995 р. № 505: Указ Президента України від 19.05.2011 р. № 589/2011. *Офіційний вісник України*. 2011. № 39. Ст. 1594

17. Про Міністерство доходів і зборів України : указ Президента України від 18.03.2013 р. № 141/2013. *Офіційний вісник України*. 2013. № 22. Ст. 739

18. Пархоменко Н. Законодавство України на сучасному етапі: кількісний та якісний аналіз. *Публічне право*. 2012. № 3 (7). С. 291–298.

19. Про Державну фіскальну службу України: постанова Кабінету Міністрів України від 21.05.2014 р. № 236. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/>

[laws/show/236-2014-%D0%BF](#) (дата звернення: 05.08.2022).

20. Про центральні органи виконавчої влади: Закон України від 17.03.2011 р. № 3166-VI. *Відомості Верховної Ради України*. 2011. № 38. Ст. 385.

21. Дукова Н. М. Правотворчість фіскальної (митної) служби: історичні аспекти та сучасний стан. *Митна справа*. 2015. № 2. С. 29–34

22. Про внесення змін до Митного кодексу України у зв'язку з проведенням адміністративної реформи: Закон України від 04.07.2013 р. № 405-VII. URL <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/405-18#n9> (дата звернення: 11.05.2022).

23. Дорофеева Л. М. Проблемні питання правового забезпечення та організації здійснення експертиз в митній справі. *Порівняльно-аналітичне право: електронне наук. видання*. 2017. № 3. С. 125–128

24. Дорофеева Л. М. Дотримання законності у ході реформування митниць. *Проблеми законотворчості у світлі сучасних реформаційних процесів*: матеріали міжнар. наук.-практ. Інтернет-конф. (м. Тернопіль, 15 червня 2017 р.). Тернопіль. 2017. С. 91–94

25. Додін Є. В., Федотов О. П. Сучасна система та структура митних органів України: навч. посібник. Львів: Митна газета, 2008. 168 с. (Спеціальний випуск журналу «Митна справа»).

26. Федотов О. П. Концепція здійснення державної митної справи в площині організації митного оформлення за принципом «єдиного вікна». *Митна справа*. 2015. № 3. С. 28–44

27. Ченцов В. В. Механізми державного управління митною справою: порівняльний аналіз: дис д-ра юрид. наук. Донецьк, 2013. 453 с

28. Германова О. Операція «Реорганізація». *Вісник податкової служби України*. 2013. № 4 (720). С. 8–9.

29. Митна енциклопедія: у 2 т. / редкол.: І. Г. Бережнюк (відп. ред.) та ін. Хмельницький: ПП Мельник А. А., 2013. Т. 1. 472 с

30. Митна енциклопедія: у 2 т. / редкол.: І. Г. Бережнюк (відп. ред.) та ін. Хмельницький: ПП Мельник А. А., 2013. Т. 2. 536 с.

31.Войцещук А. Д. Вплив інституційних реформ системи митного регулювання на ефективність діяльності митних органів. *Дослідження теоретичних аспектів та розробка системи оцінювання ефективності митних процедур*: зб. тез наук.-практ. заочної конф. (м. Хмельницький, 25 верес. 2014 р.). Хмельницький: Держ. наук.-дослідний ін.-т митної справи, 2014. С. 26–30.

32.Кривонос М. А. Організація взаємодії митних органів щодо надання взаємної адміністративної допомоги з питань порушень митного законодавства. *Вісник Академії митної служби України. Серія: «Право»*. 2012.№ 1. С. 25–29.

33.Яковлев І. П. *Форми і методи публічного адміністрування у державній митній справі*: дис..канд. юрид. наук. Одеса, 2016. 224 с.

34.Мазур А., Приймаченко Д. Операція «Ліквідація», або Митна реформа від «драйвера». *Главком*. 2017. 18 травня. URL: <http://glavcom.ua/publications/operaciya-likvidaciya-abo-mitna-reforma-vid-drayvera-415510.html> (дата звернення: 25.09.2022).

35.About U.S. Customs and Border Protection. URL: <https://www.cbp.gov/about> (дата звернення: 01.11.2022).

36.От МВФ Києву поступило новое предложение приватизировать таможеню. *Replyua.net*. URL: <https://replyua.net/news/110317-ot-mvf-kievu-postupilo-novoe-predlozhenie-privatizirovat-tamozhnyu.html> (дата звернення: 18.06.2022).

37.Положення про державну службу України. Постанова Кабінету міністрів України від 06.03.2019 р. № 227. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF> (дата звернення 27.06.2022)

38.Про утворення Державної податкової служби України та Державної митної служби України: постанова Кабінету Міністрів України від 18 грудня 2018 р. № 1200. URL: <https://www.kmu.gov.ua/npas/pro-utvo-rennya-derzhavnoyi-podatkovoyi->

sluzhbi-ukrayini-ta-derzhavnoyi-mitnoyi-sluzhbi-ukrayini (дата звернення 19.08.2022).

39.Про невідкладні заходи з проведення реформ та зміцнення держави: указ Президента України від 08 листопада 2019 року № 837/2019. URL: [https:// www.president.gov.ua/documents/8372019-30389](https://www.president.gov.ua/documents/8372019-30389) (дата звернення 18.08.2022).

40.Про затвердження положень про Державну податкову службу України та Державну митну службу України: постанова Кабінету Міністрів України від 6 березня 2019 р. № 227 (зі змінами) URL: [https:// zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#n209](https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/227-2019-%D0%BF#n209) (дата звернення 18.08.2022).

41.Дорофеева Л.М. До питання функціонування митної служби у форматі однієї юридичної особи. НДІ фіскальної політики: Наука оптимальних податкових рішень. URL: <https://www.ndifp.com/1524/> (дата звернення 24.01.2022).

42.Функціонування Держмитслужби у форматі єдиної юридичної особи URL: https://mof.gov.ua/uk/functioning_of_the_state_customs_service_in_the_format_of_a_single_legal_entity-476 (дата звернення 24.08.2022).

43.Про центральні органи виконавчої влади: закон України від 17 березня 2011 року № 3166-VI (зі змінами) URL: https://ips.ligazakon.net/document/t113166?-an=324&ed=2020_05_13 (дата звернення 20.08.2022).

44.Про утворення територіальних органів Державної митної служби України як відокремлених підрозділів: наказ Державної митної служби України від 19 жовтня 2020 р № 460 URL: <https://customs.gov.ua/documents/pro-utvorennia-teritorialnikh-organiv-derzhavnoyi-mitnoyi-sluzhbi-ukrayini-iak-vidokremlenikh-pidrozdiliv-149> (дата звернення 20.08.2022).

45.Звіт про виконання Плану роботи Державної митної служби

України на 2021 рік та покладених на неї завдань. URL: <https://customs.gov.ua/web/content/5869?unique=54f052c77c68a389fbcc1616bcd46d0a137ef-2d3&download=true> (дата звернення 20.08.2022).

46. Про затвердження положень про територіальні органи Держмитслужби: наказ Державної митної служби України від 29 жовтня 2020 р. № 489 URL: <https://customs.gov.ua/documents/pro-zatverdzhennia-polozhen-pro-teritorialni-organi-derzhmitsluzhbi-237> (дата звернення 20.08.2022).

47. Деякі питання територіальних органів Державної митної служби: Постанова Кабінету Міністрів України від 30 вересня 2020 р. № 895 URL: https://ips.liga-zakon.net/document/kp200895?an=6&ed=0000-00_00&le=true. (дата звернення 20.04.2022)

48. Офіційний сайт Державної служби статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 06.06.2022).

49. Звіти про виконання Державного бюджету України за 2016 – 2021 роки. Державна казначейська служба України. URL: <http://www.treasury.gov.ua> (дата звернення: 28.11.2022).

50. Звіт про виконання Плану роботи Державної фіскальної служби України на 2021 рік. Державна фіскальна служба України. URL: <http://sfs.gov.ua/data/files/223549.PDF> (дата звернення: 25.09.2022).

51. Кабінет Міністрів схвалив постанову про утворення Державної податкової та Державної митної служб. URL: <https://www.minfin.gov.ua/news/view/kabinet-ministriv-skhvalyv-postanovu-pro-utvorennia-derzhavnoi-podatkovoi-ta-derzhavnoi-mytnoi-sluzhb?category=novini-ta-media&subcategory=vsi-novini> (дата звернення: 27.12.2022).

52. Звіт про результати аудиту ефективності виконання органами Державної фіскальної служби України повноважень у сфері державної митної справи та боротьби з правопорушеннями під час застосування

митного законодавства. Рахункова палата України. / URL: http://www.ac-rada.gov.ua/doccatalog/document/16749201/Zvit_5-7.pdf?subportal=main

53. Капітанець С.В. Запобігання та протидія митним правопорушенням: аналіз закордонного досвіду. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. 2012. № 3. С. 55-58.

54. Бережнюк І.Г. Митне регулювання України: національні та міжнародні аспекти: моногр. Дніпропетровськ: Академія митної служби України, 2009. 543 с.

55. Про реалізацію експериментального проекту щодо створення умов для унеможливлення ухилення від сплати митних платежів: постанова Кабінету Міністрів України від 20.06.2018 р. № 479. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/479-2018> (дата звернення: 01.09.2022).

56. Бондаренко І. О. Організаційно-правові засади надання митних послуг: дис. ... канд. юрид. наук. Ірпінь, 2006. 205 с

57. Авер'янов В. Б. Вибрані наукові праці / упоряд.: О. Ф. Андрійко, В.П. Нагребельний, Л. Є. Кисіль та ін.; за заг. ред. Ю. С. Шемшученка, О. Ф. Андрійко. Київ: Ін-т держави і права ім. В. М. Корецького НАН України, 2011. 448 с.

58. Гаруст Ю. В. Поняття та ознаки гарантій забезпечення прав громадян у податковій сфері. *Форум права*. 2014. № 2. С. 76–80

59. Мінняйло М. П. Адміністративно-юрисдикційне провадження по скаргах. *Наука і правоохорона*. 2011. № 1. С. 39–46

60. Мурашин О. Г. Інститут звернень громадян: дійсність і перспективи розвитку. *Науковий вісник Нац. акад. внутр. справ України*. 2002. № 5. С. 136–143.

61. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів: Закон України від 23.12.1993 р. № 3781-XII. *Відомості Верховної Ради України*. 1994. № 11. Ст. 50

62. Кунев Ю. Д. Правова організація діяльності митної служби України: теоретичні та методологічні основи: дис. ... д-ра юрид. наук. Харків, 2010.

442 с.

63.Кримінальний кодекс України від 05 квітня 2011 року № 2341-14.
URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2341-14> (дата звернення: 16.11.2022).

64.Митний кодекс України від 13 березня 2012 року № 4495-17 /
Верховна Рада України. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>
(дата звернення: 17.10.2022).

65.Illicit Financial Flows from Developing Countries: 2004-2013. Global
Financial Integrity. 2015. URL: <http://www.gfintegrity.org/reports/> (Last accessed:
06.10.2022).

66.Modern tendencies of fiscal policy in European economic space:
Monograph /A. Krysovatyu, O.Kyrylenko, O.Kneysler et al. Ternopil: TNEU,
2017. 388 p.

67.New customs valuation rules in the European Union: get ready for 2016.
URL: <https://www.pwc.com/m1/en/tax/documents/2015/new-custom-valuation-rules-in-eu.pdf> (Last accessed: 06.06.2022).

68.Noah Webster. An American dictionary of the English language. Rulon-
Miller Books: URL.
https://www.rulon.com/Catpages/online/recent_acq_sept_2009.html (Lastaccessed:
06.06.2022).